

TAKA JEST WIARA KOŚCIOŁA

POMOC DO SAKRAMENTU BIERZMOWANIA

Opracowanie: Bp Jacek Jezierski, ks. Romuald Zapadka

***Prawdy wiary
i zasady życia chrześcijańskiego***

1. Skąd dowiadujemy się o Bogu?

Na istnienie Boga wskazuje ludzki rozum i sumienie człowieka. Bóg też sam objawił się człowiekowi.

2. Gdzie jest zawarte objawienie Boże?

Objawienie Boże zawarte jest we wierze Narodu Wybranego i Apostołów oraz w przekazach wiary, to jest w Tradycji. Świadectwem tej Tradycji jest Pismo święte.

3. Jak dzielą się i co zawierają księgi Pisma świętego?

Słowo Boże i dzieła Boże, które miały miejsce przed narodzeniem Jezusa są opisane w Piśmie świętym Starego Testamentu. Księgi Starego Testamentu nazywamy Biblią, (słowo „biblia” pochodzi z języka greckiego).

Życie, czyny i nauka Jezusa Chrystusa są spisane w księgach Nowego Testamentu. Mamy 46 ksiąg Starego Testamentu, 27 ksiąg Nowego Testamentu.

4. Dlaczego Pismo święte nazywamy Księgami natchnionymi?

Księgi Pisma świętego nazywamy natchnionymi ponieważ Duch Święty natchnął ich ludzkich autorów, aby spisali to, co sam Bóg chciał przekazać dla naszego zbawienia.

5. Kim jest Bóg?

Bóg jest duchem najdoskonalszym. Stworzycielem nieba i ziemi. Najlepszym Panem świata i ojcem ludzi. Bóg jest Tajemnicą, której nie potrafimy do końca przeniknąć. Jednak dar i światło wiary pozwala nam poznać Boga.

Mówił Jezus o Bogu: *Wystawiam Cię Ojczy, Panie nieba i ziemi...*
Mówił św. Jan Apostoł: *Bóg jest miłością.*

6. Jak rozumiesz Tajemnicę Trójcy Świętej?

Kościół uczy, że jeden Bóg jest wspólnotą osób. W Bogu jest jedna natura, ale Trzy Osoby: Bóg Ojciec, Syn Boży i Duch Święty.

7. Co to znaczy, że Bóg jest sprawiedliwy i miłosierny?

Bóg jest sprawiedliwy, gdyż za dobro wynagradza, a za zło karze. Jego sprawiedliwość ukaże się w pełni w dniu Sądu Ostatecznego. Bóg jest miłosierny, to znaczy, że przebacza nam grzechy, gdy okazujemy skruchę i chęć poprawy, gdyż pragnie naszego szczęścia i zbawienia. Bóg domaga się od człowieka dobra. Bierze w obronę skrzywdzonych. Jest cierpliwy. Nie wyrządza zła. Bóg czyni człowieka szczęśliwym.

8. Jakie prawdy religijne są zawarte w biblijnych opowiadaniach o stworzeniu świata (Księga Rodzaju rozdział 1-2)?

- Świat został stworzony przez Boga.
- Bóg uczynił świat z niczego i jest jego Panem.
- Świat jest dobry, ponieważ stworzył go Bóg.
- W każdym siódmym dniu należy odpocząć po pracy i poświęcić go Bogu.
- Przyrody, która jest dziełem Boga nie wolno niszczyć.

9. Jakie prawdy religijne zawierają biblijne opowiadania o stworzeniu człowieka?

- Bóg jest Stwórcą człowieka.
- Człowiek to jedna całość: dusza i ciało, (w Piśmie świętym dusza jest nazwana tchnieniem Bożym, a ciało prochem ziemi).

- c) Dusza ludzka jest nieśmiertelna. Człowiek został stworzony na obraz i podobieństwo Boga. Jest osobą rozumną i wolną.
- d) Kobieta i mężczyzna są ludźmi. Posiadają tę samą naturę i godność ludzką.
- e) Małżeństwo zostało ustanowione przez Boga.

10. Co oznacza w Piśmie świętym „umieszczenie człowieka w raju”?

„Umieszczenie człowieka w raju” oznacza przyjaźń człowieka z Bogiem i to, że pierwsi ludzie byli szczęśliwi. Przyjaźń tę, to jest życzliwość Boga dla ludzi nazywamy łaską uświęcającą.

11. Co Pismo święte mówi o aniołach i złych duchach?

Aniołowie są duchami stworzonymi przez Boga i jego wysłannikami do ludzi: oznajmniają im Boże zamiary i pomagają im zbawić się.

Szatan to duch, który zerwał przyjaźń z Bogiem, stał się Jego przeciwnikiem i chce ludzi oderwać od Boga.

Bóg jest potężniejszy niż szatan i zło. Dlatego ufając Bogu jesteśmy bezpieczni.

12. Na czym polegał grzech pierwszych rodziców?

Grzech Adama i Ewy polegał na ich nieposłuszeństwie wobec nakazów Stwórcy.

13. Jak nazywamy grzech, który dosięga każdego człowieka?

- a) Jest to grzech pierworodny. Dziedziczymy go po pierwszych rodzicach. Stracili oni stan przyjaźni z Bogiem, który mieli

przekazywać swoim potomkom. Dlatego wszyscy ludzie rodzą się bez łaski uświęcającej w stanie grzechu.

- b) Jedynie Matka Chrystusa była wolna od grzechu pierworodnego. Nazywamy Ją Niepokalanie Poczętą.
- c) Możemy uwolnić się od grzechu pierworodnego ponieważ Chrystus zwyciężył grzech i przez chrzest daje nam udział w swoim zwycięstwie.

14. Który naród wybrał Bóg dla wypełnienia swoich zamiarów?

Bóg, aby wypełnić swe plany wobec ludzi, wybrał naród izraelski. Na ojca narodu wybranego powołał Abrahama, który Mu zaufał i był posłuszny. Abraham uwierzył, iż Bóg prawdziwy jest tylko jeden. „Słuchaj Izraelu, Pan Bóg nasz jest Bogiem jedynym”.

15. Co ważnego dokonało się u stóp Góry Synaj?

Bóg zawarł z narodem żydowskim przymierze, to jest porozumienie. Głos Boga był tu decydujący.

16. Na czym polegało przymierze zawarte pod Synajem?

Zgromadzonemu pod Górą Synaj narodowi wybranemu, Bóg dał Dziesięć Przykazań (po grecku Dekalog). Obiecał opiekę. Lud zobowiązał się zachować wszystko, co Bóg polecił. Oto przykazania Boże:

- 1. Nie będziesz miał bogów cudzych przede Mną.*
- 2. Nie będziesz brał imienia Pana Boga twego nadaremno.*
- 3. Pamiętaj, abys dzień święty święcił.*
- 4. Czczij ojca swego i matkę swoją.*
- 5. Nie zabijaj.*
- 6. Nie cudzołóż.*
- 7. Nie kradnij.*

8. *Nie mów fałszywego świadectwa przeciw bliźniemu swemu.*
9. *Nie pożądaj żony bliźniego swego.*
10. *Ani żadnej rzeczy, która jego jest.*

Dekalog jest niezmiennym prawem moralnym. Obowiązuje wszystkich, którzy są zdolni go poznać.

17. Wymień najbardziej znanych proroków.

Do największych nauczycieli wiary w Starym Testamencie należeli: Izajasz, Jeremiasz, Ezechiel, Daniel. Przypominali oni, że Bóg jest obrońcą i opiekunem człowieka. Zapowiadali oni przyście Mesjasza, przynoszącego na świat zbawienie czyli ocalenie człowieka i świata.

18. Kto to jest Jezus Chrystus?

Jest to odwieczny Syn Boży, który stał się człowiekiem i umarł na krzyżu oraz zmartwychwstał dla naszego zbawienia.

19. Co oznacza greckie imię „Chrystus”?

Chrystus – po polsku „Namaszczony” – oznacza namaszczonego Duchem Świętym Mesjasza, czyli Zbawiciela.

20. Kiedy i gdzie narodził się Jezus Chrystus?

W Betlejem, w pobliżu Jerozolimy, za panowania cesarza rzymskiego Oktawiana Augusta i króla żydowskiego Heroda. Przyjęło się liczyć lata od narodzenia Jezusa.

21. Dlaczego Maryję nazywamy Matką Bożą – Bogarodnicą?

Maryję nazywamy Bogarodzicielką, gdyż jest Matką Jezusa, Boga-Człowieka.

22. Dlaczego Jezus Chrystus stał się człowiekiem i czego nauczał?

Jezus Chrystus przyszedł, aby głosić Królestwo Boże. Mówił o nim w przypowieściach. Kościół ustanowiony przez Jezusa Chrystusa jest początkiem tego Królestwa. Kościół otrzymał od Jezusa zadanie religijne a nie polityczne.

23. Jakie jest podstawowe prawo nauki Chrystusa?

Jezus zobowiązał wszystkich do miłości. Chrześcijanin powinien kochać przede wszystkim Boga. Powinien też kochać każdego człowieka, wzorując się na miłości Chrystusa. Od Jezusa pochodzą dwa, związane nierozdzielnie przykazania miłości:

- 1. Będziesz miłował Pana Boga twego z całego serca swego, z całej duszy swojej i ze wszystkich sił swoich.*
- 2. A bliźniego swego jak siebie samego.*

24. Co było najważniejszym wydarzeniem zbawczym w życiu Jezusa Chrystusa?

Najważniejszym wydarzeniem w życiu Jezusa były: męka na krzyżu, śmierć i zmartwychwstanie. Nazywamy je wydarzeniami paschalnymi, czyli przejściem ze śmierci do życia.

Krzyż był w starożytności narzędziem tortur. Dla Żydów znakiem przekleństwa i oddalenia od Boga. Rzymianie skazywali niewolników na śmierć na krzyżu. Dla chrześcijan krzyż jest znakiem śmierci Jezusa, która przyniosła ocalenie człowiekowi i światu.

25. Czym jest zmartwychwstanie Chrystusa?

- Największym wydarzeniem w historii zbawienia.
- Zwycięstwem Chrystusa nad grzechem, śmiercią i szatanem.
- Początkiem naszego zmartwychwstania.

26. Kogo obiecał Chrystus zesłać Kościołowi po swoim wniebowstąpieniu?

Zmartwychwstały Jezus obiecał Apostołom Ducha Świętego. Nazywał Go: Nauczycielem, Poczyszycielem, Duchem Prawdy i obrońcą. Duch Święty zstąpił na Apostołów w dniu Pięćdziesiątnicy (Zielone Świątki) – w postaci ognistych języków. Wówczas umocnił On Uczniów, zmagających się z lękiem i niewiarą w zmartwychwstanie Jezusa Ukrzyżowanego.

27. Co jest znakiem obecności Jezusa Chrystusa we współczesnym świecie?

Znakiem Boga i Jezusa Chrystusa w historii jest Kościół. W Kościele Jezus Chrystus działa mocą Ducha Świętego. Po raz pierwszy Chrystus ukazał światu Kościół w dniu Zesłania Ducha Świętego.

28. Czym jest Kościół?

Kościół to wspólnota uczniów Jezusa Chrystusa, wierzących, ochrzczonych, słuchających Ewangelii, uczestniczących w Eucharystii, dążących do Królestwa Bożego z pasterzami Wspólnoty. Do Kościoła należą nie tylko ludzie święci, doskonali, ale także grzesznicy.

Następcami Apostołów oraz pasterzami Kościoła są: papież i biskupi. Przywódcą całego Kościoła jest zawsze Biskup Rzymu. Jest nim Jan Paweł II. Głową Kościoła lokalnego jest biskup, w diecezji
jest nim ks. biskup

Księża, siostry zakonne i katecheci są najbliższymi współpracownikami biskupów.

Niestety, wśród uczniów Chrystusa – chrześcijan, nie ma pełnej jedności. Istnieje jednak dążenie do zjednoczenia (ekumenizm).

Kościół, do którego należymy nazywa się Kościołem Rzymskokatolickim. Jesteśmy katolikami.

29. Kto w Kościele nieomylnie tłumaczy Słowo Boże?

Papież i biskupi, jako następcy Apostołów, tworzą Urząd Nauczycielski Kościoła. W zgodzie z tym nuczaniem, księża i katecheci oraz katoliccy rodzice mają objaśniać Ewangelię.

30. Wymień przykazania kościelne

- 1. W niedziele i święta nakazane uczestniczyć we Mszy św. i powstrzymać się od prac niekoniecznych.*
- 2. Spowiadać się przynajmniej raz w roku.*
- 3. Przynajmniej raz w roku, w czasie wielkanocnym przyjąć Komunię św.*
- 4. W wyznaczone przez Kościół dni pokuty zachować post, powstrzymać się od spożywania mięsa. W okresie pokuty nie uczestniczyć w zabawach.*
- 5. Dbać o potrzeby Kościoła.*

Wersja tymczasowa por. *Księga dokumentów II Polskiego Synodu Plenarnego* (1999), s. 204.

31. Jaka jest rola Maryi w życiu Kościoła?

Maryja jest wzorem wiary i życia chrześcijańskiego. Uczy doskonałego zjednoczenia z Bogiem i wiernej współpracy z Nim. Wstawia się za ludem Bożym do Boga.

32. Dlaczego czcimy świętych?

Błogosławieni i święci są wzorem życia chrześcijańskiego. Poprzez modlitwę wspomagają nasze dążenie ku Bogu i pełni

chrześcijańskiego życia, to jest do świętości. Głównymi patronami Polski są, obok Matki Bożej (zwanej Królową Polski), św. Wojciech († 997) oraz św. Stanisław biskup krakowski († 1079).

33. Wymień ostatnie sytuacje w życiu człowieka

- 1. Śmierć.*
- 2. Sąd Boży.*
- 3. Niebo albo piekło.*

Bóg, przez Jezusa Chrystusa ocala (zbawia) każdego człowieka. Jednak człowiek jest wolny i może nie pragnąć szczęścia z Bogiem (nieba). Może nie wyrzec się zła i nienawiści. Wówczas wybiera piekło, pogrążając się w nieszczęściu.

34. Jak można krótko ująć to, w co Kościół wierzy?

Streszczeniem wiary Kościoła są wyznania wiary, a także główne prawdy wiary. Oto one:

- 1. Jest jeden Bóg.*
- 2. Bóg jest sędzią sprawiedliwym, który za dobre wynagradza, a za złe karze.*
- 3. Są trzy Osoby Boskie: Bóg Ojciec, Syn Boży i Duch Święty.*
- 4. Syn Boży stał się człowiekiem i umarł na krzyżu dla naszego zbawienia.*
- 5. Dusza ludzka jest nieśmiertelna.*
- 6. Łaska Boska jest do zbawienia koniecznie potrzebna.*

35. Co to jest sakrament?

Pan Jezus ustanowił święte znaki (czynności i słowa). Jest ich siedem:

*chrzest,
bierzmowanie,
Eucharystia,
pokuta,
namaszczenie chorych,
kapłaństwo,
małżeństwo.*

W Kościele przez sakramenty dokonuje się uświęcenie człowieka.

36. Co to jest chrzest?

Chrzest jest to pierwszy i najpotrzebniejszy sakrament. Pan Jezus w chwili chrztu uwalnia nas od grzechu pierworodnego, daje nam życie Boże, jednoczy ze sobą i wprowadza we wspólnotę Kościoła.

37. Kto może udzielić chrztu?

Kapłani i diakoni, w niektórych wypadkach każdy chrześcijanin, a nawet niechrześcijanin, byleby chciał działać w imieniu Kościoła.

38. Jak udziela się Chrztu świętego?

Trzeba połączyć głowę chrzczonego wodą, wypowiedzieć jego imię i następujące słowa: np.

Janie, ja ciebie chrzczę w Imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego.

39. Dlaczego chrzczymy małe dzieci? Czy wolno przymuszać do chrztu?

Każdy człowiek jest wolny. Sam wybiera religię i Kościół. Do przyjęcia wiary i chrztu nie wolno nikogo zmuszać, ani tego zabraniać. Rodzice mają prawo w imieniu swego dziecka prosić o chrzest, gdy zobowiązują się wychowywać je po chrześcijańsku.

40. Co to znaczy wierzyć Bogu?

Wierzyć, to zaufać Bogu objawiającemu się w Chrystusie. Wierzyć, to przyjąć z miłością i posłuszeństwem słowo Jezusa Chrystusa. Wiarę należy chronić, pielęgnować, rozwijać, gdyż można ją utracić, zniekształcić. Do utraty wiary prowadzi brak modlitwy i złe życie. Wiarę zniekształconą proponują sekty, astrologia, magia itp.

41. Co to jest bierzmowanie?

Jest to sakrament, w którym Duch Święty umacnia ochrzczonego, aby wiarę w Boga wyznawał, bronił jej i świadczył o niej zwłaszcza przez dobroć i miłość.

42. Wymień 7 darów Ducha Świętego.

Dar *mądrości,*
rozumu,
radę,
męstwa,
umiejętności,
pobożności,
bojaźni Bożej.

43. Co to znaczy, że sakrament bierzmowania wyciska niezatarte znamię?

Bierzmowanie, podobnie jak chrzest i kapłaństwo, odciskają się trwale, jak pieczęć w duszy człowieka. Chrzest czyni chrześcijaninem. Bierzmowanie mocnym we wierze. Kapłaństwo pasterzem ludu Bożego. Te trzy sakramenty przyjmujemy tylko raz w życiu.

44. Kto może udzielić sakramentu bierzmowania?

Zwyczajnie biskup lub z upoważnienia biskupa wyznaczony ksiądz.

45. W jaki sposób udziela się sakramentu bierzmowania?

Biskup kładzie rękę na głowie bierzmowanego i namaszcza go na czole świętym olejem krzyżma. Równocześnie:

Biskup: (wypowiada imię bierzmowanego oraz słowa):

Ianie, *przyjmij znamię daru Ducha Świętego.*

Bierzmowany: *Amen.*

Biskup: *Pokój z tobą.*

Bierzmowany: *I z duchem Twoim.*

46. Kto może przyjąć sakrament bierzmowania?

Ochrzczony, który zna prawdy wiary i moralności chrześcijańskiej i jest w stanie łaski uświęcającej.

Świadkiem bierzmowania może być chrzestny, rodzice, lub bierzmowany katolik, któremu prawo Kościoła nie zabrania wypełniania tej funkcji.

47. Do czego zobowiązuje nas sakrament bierzmowania?

Sakrament bierzmowania zobowiązuje do pogłębiania osobistej więzi z Jezusem Chrystusem i Kościołem oraz do dawania całym życiem dojrzałego świadectwa Ewangelii.

Sakrament bierzmowania zobowiązuje do poznawania własnej religii i Kościoła poprzez lekturę Pisma świętego, książek i czasopism religijnych oraz przez udział w szkolnej katechizacji.

48. Co to jest Msza święta i w jaki sposób jest obecny Chrystus w ofierze Mszy świętej?

Msza święta jest ofiarą nowego i ostatecznego przymierza z Bogiem. Jezus jest obecny we Mszy świętej: w swoim słowie, w osobie odprawiającego kapłana, pod postaciami Eucharystycznymi oraz w modlitwie całego ludu.

W liturgii Kościoła staje się obecną jedyną ofiarą odkupienia, którą Jezus Chrystus Zbawiciel świata złożył za grzechy wszystkich ludzi umierając na krzyżu. Dzięki Duchowi Świętemu mamy udział w owocach tej Ofiary.

49. Co rozumiesz przez pełne uczestnictwo we Mszy świętej?

Pełne uczestnictwo we Mszy świętej jest uczestnictwem świadomym, pobożnym i czynnym, zakończonym przyjęciem Ciała i Krwi Pańskiej.

50. Co to jest Komunia święta?

Przyjmując Ciało i Krew Pańską łączymy się z Jezusem Chrystusem, a przez Niego z Bogiem Ojcem i Duchem Świętym. Poprzez Komunię świętą Jezus Chrystus staje się źródłem jedności i wspólnoty w Kościele.

Po przyjęciu Komunii świętej, a także odwiedzając świątynię modlimy się:

Niechaj będzie pochwalony Przenajświętszy Sakrament, teraz i zawsze, i na wieki wieków. Amen.

51. Czym jest niedziela dla chrześcijan?

Jest wspomnieniem zmartwychwstania Chrystusa. Kościół szczególnie w tym dniu gromadzi się na Eucharystię. Niedziela jest dniem radosnego odpoczynku od ciężkich prac. Podobny charakter jak niedziela mają następujące święta kościelne:

- 1 I – Świętej Bożej Rodzicielki Maryi (Nowy Rok),
- 6 I – Objawienie Pańskie (Trzech Króli),
 - Wniebowstąpienie Pańskie (40 dzień po Zmartwychwstaniu),
 - Boże Ciało,
- 29 VI – Świętych Apostołów Piotra i Pawła,
- 15 VIII – Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny,
- 1 XI – Wszystkich Świętych,
- 8 XII – Niepokalane Poczęcie Najświętszej Maryi Panny,
- 25 XII – Boże Narodzenie.

52. Co to jest sumienie?

Sumienie jest zdolnością człowieka. Pozwala odróżnić dobre czyny od złych. Pobudza do pełnienia dobra. Powstrzymuje od czynienia zła i jest naszym sędzią.

53. Jakie masz obowiązki wobec własnego sumienia?

Powiniennem słuchać głosu swego sumienia i kształtować je w oparciu o prawa Boże głoszone w Kościele.

54. Co to jest grzech?

Grzech jest to świadome i dobrowolne okazanie nieposłuszeństwa Bogu przez myśl, słowo, czyn lub zaniedbanie. Grzech śmiertelny powoduje całkowite zerwanie przyjaźni z Bogiem. Największym grzechem jest nienawiść i egoizm. One zamykają człowieka przed Bogiem.

55. Na czym polega pokuta chrześcijańska?

Prawdziwa pokuta chrześcijańska jest wewnętrzną przemianą człowieka, który pod wpływem Ducha Świętego odwraca się od grzechu i zwraca się do życia w miłości z Bogiem i ze wspólnotą świętych w Kościele.

56. Czego dokonuje Chrystus w sakramencie pokuty i pojednania?

W sakramencie pokuty Jezus Chrystus jedna grzesznika z Bogiem Ojcem. Odpuszcza grzechy, przywraca przyjaźń z Bogiem i bliźnimi. Dla dobrego przygotowania do sakramentu pojednania należy spełnić 5 warunków:

1. *Rachunek sumienia.*
2. *Żal za grzechy.*
3. *Mocne postanowienie poprawy.*
4. *Szczera spowiedź.*
5. *Zadośćuczynienie Panu Bogu i bliźniemu.*

57. Co chrześcijanin powinien uczynić w niebezpieczeństwie śmierci, gdy nie ma kapłana i dlatego nie może się wyspowiadać?

Powinien wzbudzić doskonały żal za grzechy, na przykład w ten sposób: *Panie Jezu kocham Cię i dlatego żałuję za wszystkie moje grzechy. Zmiłuj się nade mną.*

58. Co to jest odpust?

Bóg Ojciec, poprzez posługę Kościoła, ze względu na Jezusa Chrystusa, daruje nam słuszną karę, jaką powinniśmy odbyć w tym życiu za grzechy, które w sakramencie pokuty zostały odpuszczone.

59. Czego Chrystus dokonuje w sakramencie namaszczenia chorych?

Włącza chorego w swoją mękę, z której chory może czerpać moc zbawczą dla siebie i dla drugich, umacnia w cierpliwości. Czasem przywraca zdrowie, nieprzytomnemu odpuszcza grzechy. Dlatego księdza trzeba prosić do chorego w każdej poważnej chorobie.